Sjón

Mánasteinn

Băiatul care n-a existat niciodată

Traducere din limba islandeză
şi note de Ovio Olaru

POLIROM
2020

În odăiță e o căldură infernală și zgomotul te asurzește.

Proiectorul e mare cât un cal, bobinele, cât roțile unei trăsuri, iar motorul care le pune în mișcare este incandescent de la efort. Lampa e ca soarele, iar lumina ei orbitoare se strecoară prin fiecare fantă a mașinăriei.

Proiecționistul se plimbă dintr-o parte în alta a camerei, lovindu-și palma cu pumnul strâns al celeilalte mâini. E leoarcă de transpirație, care sare de pe el în stropi mari de fiecare dată când se răsucește pe călcâie pe podeaua odăii. Din locul unde se află, chircit lângă ușă, băiatul poate vedea stropii sărind pe metalul încins al proiectorului, sfârâind și lăsând în urmă cerculețe de sare unde aterizează.

Chiar și băiatul simte că ia foc. Deschide gura în speranța că puțin din transpirația bărbatului va ajunge și pe buzele lui.

Bărbatul se oprește brusc când îl zărește pe băiatul cu gura deschisă. Arată cu degetul înspre peretele din fața proiectorului. Peretele e perfect neted chiar și unde ar trebui să se afle

fanta de proiecție, acum acoperită. Imaginea proiectată e cât o carte poștală.

Când băiatul nu reacționează la gestul bărbatului, acesta îl ridică de lângă ușă și îl conduce în fața proiectorului duduitor, îl așază astfel încât imaginea e proiectată direct pe pieptul lui.

Lângă proiector, căldura e și mai sufocantă decât în dreptul ușii, iar băiatul se înăbușă în aerul clocotitor.

Apoi începe să tușească.

În scena proiectată pe pieptul lui se poate vedea un prim-plan cu gazul care iese dintr-o gură de ventilație de pe un perete cu tapet opulent. Apoi scena se mută într-o sală de bal, înfățișând oaspeți îmbrăcați în haine de gală. Prim-plan cu gazul care-i iese direct din stern. Trecere la o scenă cu femei și bărbați alergând disperați. Prim-plan cu gazul fumegător. Trecere la oaspeții care încearcă să deschidă ușile sălii. Prim-plan cu gazul. Trecere la oaspeții care încearcă să se adăpostească în plămânii băiatului. Prim-plan cu gazul. Trecere la niște criminali

îmbrăcați în negru și cu măști, care intră în sală direct dintre coastele lui.

Cu cât băiatul tușește mai mult, cu atât îi este mai cald.

Proiecționistul urlă ceva peste larma motorului și începe să se dezbrace. Când și-a dat jos totul de pe el, cu excepția șosetei gri de lână de pe piciorul drept, în sala de gimnastică de lângă cabina de proiecție se aprinde lumina. Acolo, în mijlocul podelei, se află o piatră de o culoare gri-pal ca a lunii și mare cât un stat de om.

Proiecționistul îi face semn băiatului și dă buzna în sală. Cântărește piatra din ochi, își încordează tot corpul, se întinde, își arată bicepșii, cântărește piatra din nou, apoi o ridică deasupra capului și o aruncă fără efort la vreo zece metri distanță. Se duce apoi în grabă după ea. O ridică iar și iar, repetând jocul cu aruncarea.

Fiecare aruncare e însoțită de trosnete puternice.

Băiatului care tușește i se scoală.

xiv

Băiatul stă în ușa unui depozit.

O siluetă umană îmbrăcată în negru din cap până-n picioare se sprijină de un cufăr mare de lemn. E încinsă cu un lanț negru care îi cade greu peste coapse. Cufărul îi ajunge până la talie. Vârful unui pantof se ițește de sub tivul robei care o acoperă.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

O voce metalică se aude din cutie, sună ca și cum ar fi o placă de gramofon zgâriată.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Parchetul strălucește. Dâre de mâzgă cenușie se întind ca o împletitură de la vârfurile pantofilor de sub robă spre picioarele desculțe ale băiatului.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Roba siluetei se înfoaie – ceva se mișcă înăuntru, din dreptul coapselor spre abdomen, trecând

peste piept, ajungând la cap și coborând în ordinea inversă – până când doi pumni strânși, înmănușați se ițesc din deschizătura robei.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Pumnii se deschid. Fiecare conține bucăți de carne: obraji, fermi și întinși, cu pielea netedă și gropițe. Băiatului i se pare că i-au fost smulși direct de pe față.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Silueta lasă obrajii să cadă pe capacul cufărului, unul lângă altul.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Mâinile înmănușate dispar înapoi în robă, care se înfoaie.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Vârful unui pantof iese de sub tivul robei și lovește podeaua cu atâta forță, încât aceasta trosnește. O mâzgă cenușie țâșnește de sub parchet. Aerul se umple de miros de pește împuțit.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Mâinile reapar din robă. Silueta trântește de capacul cufărului o pereche de sprâncene.

O durere sfâșietoare îl cuprinde pe băiat. Își duce o mână la frunte, dar tremură prea tare pentru a-și mai putea da seama dacă sprâncenele îi sunt încă acolo.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Silueta își retrage mâinile înapoi în robă.

Din cufăr se aude vocea de gramofon.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Silueta bărbătească cu glugă trântește de capacul cufărului un nas, plasându-l între obraji și gura care se mișcă sub ei. Plăcile parchetului trosnesc. Mâzga cenușie se prelinge mai departe, inundând picioarele băiatului.

O pereche de ochi verzi e aruncată pe capacul cufărului. Și o bărbie.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Un pumn întreg de dinți.

— Mai aproape, dragule, mai aproape...

Un pumn de șuvițe roșcate.

— Mai aproape, dragule...

Placa gramofonului se învârte din ce în ce mai lent. Vocea devine lălăită.

— Mai...